

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ICH ELIMINACJI LUB
OGRANICZENIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

1. Istniejące zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Liniowa zabudowa hydrotechniczna rzek, obwałowanie oraz regulacje, w tym prostowanie koryt rzek, upośledzające funkcjonowanie ekosystemów rzecznych i dolinowych	1. Przywrócenie łączności koryt rzecznych z obszarami zalewowymi w sieci rzecznej zlewni Łeby i Łupawy. 2. Renaturyzacja koryt rzecznych. 3. Utrzymanie drożności ekologicznej starorzeczy na odcinkach poddanych renaturyzacji
2	Nadmierna dostawa materii mineralnej i organicznej, w tym związków fosforu i azotu oraz rozpuszczonej materii organicznej, do stref brzeżnych jeziora Łebsko i jeziora Gardno, przez sieć rowów odwadniających torfowiska, których wody wpływają do tych zbiorników	1. Ograniczenie wpływu wód z rozcinających torfowiska sieci rowów bocznych, przez budowę urządzeń zatrzymujących odpływ wody z torfowisk rowami bocznymi, w szczególności zastawek i przetamowań. 2. Likwidacja części rowów bocznych
3	Nieuprawnione używanie bezzałogowych statków powietrznych, w szczególności dronów	1. Egzekwowanie zakazu używania bezzałogowych statków powietrznych w strefie R (Restricted Area). 2. Wprowadzenie oznakowania obszaru Słowińskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, informującego o zakazie używania bezzałogowych statków powietrznych (BSP). 3. Wydawanie zgód na wykorzystanie BSP do celów naukowych i edukacyjnych. 4. Monitorowanie zgodnego z regulaminem używania BSP do celów naukowych, edukacyjnych lub promocji Parku
4	Brak roślinnych stref buforowych wzdłuż rzek w Parku	Renaturyzacja części równi zalewowych rzek: Łeba i Łupawa
5	Eutrofizacja i zanieczyszczenie wód powierzchniowych na skutek braku lub niewydolności systemów oczyszczania ścieków	1. Inicjowanie współpracy z zakresu sprawowania kontroli przestrzegania i stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519), przez właścicieli nieruchomości, w obszarze kontroli gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania. 2. Inicjowanie działań na rzecz poprawy gospodarki wodno-ściekowej gmin w dorzeczach rzek: Łeba i Łupawa.

		3. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, na rzecz ograniczenia zabudowy 4. Prowadzenie badań stanu wód powierzchniowych i podziemnych na potrzeby gospodarowania wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych. 5. Promowanie renaturyzacji cieków i dobrych praktyk zarządzania nimi, sprzyjających ograniczaniu eutrofizacji i samooczyszczaniu się wód, w zlewni Łeby i Łupawy. 6. Promowanie pozostawiania, tworzenia lub rozwoju stref buforowych z roślinności bagiennych o szerokości powyżej 30 m, spontanicznych zadrzewień i zarośli, okrajków zielnych oraz ekstensywnie użytkowanych użytków zielonych, na brzegach wód zlewni Łeby i Łupawy
6	Przesuszenie ekosystemów torfowiskowych i bagiennych, w tym nasilenie procesów murszenia gleb torfowych oraz towarzyszące przesuszeniu zarastanie torfowisk otwartych, związane z istnieniem sieci melioracyjnej powodującej odwodnienie terenu oraz ze zmianami klimatycznymi	Zahamowanie procesu osuszania oraz poprawa uwodnienia ekosystemów torfowiskowych i bagiennych przez: 1) likwidację części rowów lub brak konserwacji rowów, w tym pozostawienie ich do dalszej sukcesji; 2) budowę urządzeń zatrzymujących odpływ wody, w szczególności zastawek i przetamowań; 3) ograniczenie rozwiązań polegających na zaopatrzeniu obiektów budowlanych w wodę z ujęcia własnego (studnie) przez podejmowanie działań na etapie uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i decyzji o warunkach zabudowy
7	Zmiany stosunków wodnych w ekosystemach niemokradlowych, w szczególności w borach bażynowych wilgotnych, związane z istnieniem sieci melioracyjnej powodującej odwodnienie terenu oraz ze zmianami klimatycznymi	1. Ograniczenie wypływu wód przez budowę urządzeń zatrzymujących odpływ wody z torfowisk rowami bocznymi, w szczególności zastawek i przetamowań. 2. Likwidacja części rowów bocznych
8	Prace utrzymaniowe w korytach rzek	Ograniczenie zakresu realizacji prac utrzymaniowych, w tym odstąpienie od odmulania, usuwania roślinności z brzegów i dna cieków naturalnych, usuwania rumoszu drzewnego, zasypywania i zabudowy wyrw w brzegach cieków naturalnych
9	Spadek różnorodności biologicznej na skutek ekspansji trzciny pospolitej (<i>Phragmites australis</i>) na terenach, na których zaniechano użytkowania kośnego lub pastwiskowego	1. Wykaszenie lub wypas zarastanych powierzchni 2. Monitoring powierzchni nieobjętych zabiegiem w celu określenia potrzeby podjęcia działań ochronnych. 3. Monitoring powierzchni objętych zabiegiem – w celu określenia skuteczności działań ochronnych lub stwierdzenia potrzeby ich modyfikacji

10	Ograniczenie potencjału naturalnego rozwoju leśnej różnorodności biologicznej przez istnienie leśnych zbiorowisk zastępczych	1. Popieranie spontanicznego, naturalnego wkraczania gatunków typowych dla potencjalnej roślinności naturalnej. 2. Stosowanie, w wybranych drzewostanach, w szczególności nieprzekraczających 60 lat, zabiegów ochrony czynnej, mających na celu: 1) regulację składu gatunkowego i struktury drzewostanów, przez usuwanie gatunków niezgodnych z potencjalną roślinnością naturalną; 2) wprowadzanie podsadzeń złożonych z gatunków drzew i krzewów zgodnych z potencjalną roślinnością naturalną w wybranych drzewostanach; 3) odślanianie podrostu złożonego z gatunków docelowych w wybranych drzewostanach. 3. Ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych, w tym inwazyjnych gatunków drzew i krzewów przez ich usuwanie z drzewostanów
11	Zanik materialnych pozostałości dawnej sieci osadniczej w wyniku działania czynników naturalnych	Dokumentacja, w tym fotograficzna zagrożonych elementów dziedzictwa kulturowego
12	Zanik cennych gatunków roślin w wyniku oddziaływania procesów naturalnych i ich następstw	1. Monitoring zagrożonych populacji cennych gatunków roślin. 2. Zbiór materiału nasiennego i hodowla <i>ex-situ</i>, w celu późniejszej reintrodukcji. 3. Podjęcie działań związanych z relokacją stanowisk gatunków cennych na właściwe dla nich siedliska, poza obszar negatywnego oddziaływania procesów naturalnych i ich następstw
13	Zaburzenia struktury ilościowej i jakościowej ichtiofauny w jeziorach	1. Monitorowanie ichtiofauny. 2. Wspomaganie procesu rozmnażania szczupaka (<i>Esox lucius</i>) i sandacza (<i>Sander lucioperca</i>). 3. Wspieranie inicjatyw dotyczących zapewnienia drożności rzek. 4. Wspieranie inicjatyw dotyczących zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami Bałtyku. 5. Prowadzenie rybactwa kulturowego ukierunkowanego na odłów ryb niedrapieżnych
14	Silna presja ruchu turystycznego na obszary udostępnione i miejsca przyległe, w tym: 1) wydeptywanie pokrywy roślinnej; 2) niszczenie roślin, pokrywy glebowej i siedlisk; 3) płoszenie i niepokojenie zwierząt; 4) zanieczyszczanie powierzchni ziemi odpadami stałymi	1. Udostępnianie Parku w sposób, który pozwala na osiągnięcie celów ochrony, w tym monitoring, kanalizowanie lub ograniczanie ruchu turystycznego. 2. Egzekwowanie przestrzegania regulaminu udostępniania obszaru Parku, w tym zakazów wchodzenia na obszary nieudostępnione. 3. Zabezpieczenie ekosystemów Parku przez utrzymanie lub budowę obiektów infrastruktury turystycznej, w szczególności barier i kładek. 4. Oznakowanie obszarów nieudostępnionych.

		5. Utrzymywanie we właściwym stanie technicznym obiektów infrastruktury turystycznej, w tym wież i platform widokowych, oraz pomostów. 6. Aktualizacja zasad udostępniania obszaru Parku ograniczających negatywne oddziaływanie na jego przyrodę. 7. Działania edukacyjne promujące właściwe zachowanie podczas pobytu w Parku. 8. Monitorowanie stanu nadmorskiej populacji sieweczki obrożnej (<i>Charadrius hiaticula</i>) przez wyszukiwanie gniazd oraz obrączkowanie osobników lub zabezpieczenie gniazd koskami
15	Presja zwierząt domowych, w tym wprowadzanie psów na obszary nieudostępnione w tym celu	1. Egzekwowanie zakazu wprowadzania psów na obszary nieudostępnione w tym celu oraz warunków wprowadzania psów w miejsca udostępnione. 2. Oznakowanie obszarów Parku, w których można przebywać z psami. 3. Edukacja w zakresie obowiązków względem zwierząt domowych i potencjalnych oddziaływań zwierząt domowych na przyrodę
16	Presja osadnicza skutkująca wzrostem liczby budynków i intensywności zabudowy	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki przestrzennej opartej o uchwalone studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uwzględniające potrzebę: 1) zachowania trwałości i ciągłości żerowisk i siedlisk różnych grup zwierząt; 2) utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych i szlaków migracyjnych zwierząt, w tym przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000; 3) zachowania terenów wolnych od zabudowy na obszarze Parku
17	Płoszenie ptaków wodnych w okresie lęgów, na przelotach i noclegowiskach, podczas amatorskich obserwacji ornitologicznych i uprawiania rekreacji	1. Egzekwowanie przestrzegania regulaminu udostępniania obszaru Parku, w tym zakazów wchodzenia na obszary nieudostępnione. 2. Utrzymanie wyznaczonych obszarów udostępnianych w celach rekreacyjnych, na obszarze Morza Bałtyckiego oraz na jeziorach: Łebsko i Gardno. 3. Kanalizowanie ruchu i ograniczenie liczby obserwatorów ptaków
18	Zabudowa obszarów cennych przyrodniczo	Inicjowanie działań na rzecz uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miejscowości: Kluki, Gać, Smołdziński Las i Łokciowe
19	Występowanie i rozprzestrzenianie się obcych, w tym inwazyjnych gatunków roślin zwierząt i grzybów	1. Monitorowanie występowania i rozprzestrzeniania się gatunków obcych, w tym inwazyjnych. 2. Opracowanie i wdrożenie strategii postępowania z gatunkami obcymi, w tym inwazyjnymi,

		zmierzającej do ich eliminacji lub ograniczenia liczebności i zasięgu populacji. 3. Usuwanie okazów gatunków obcych, w tym inwazyjnych
20	Przyłów ptaków (<i>Aves</i>) i ssaków (<i>Mammalia</i>) w sieciach rybackich i innych urządzeniach połowowych	1. Monitorowanie wielkości przyłowu. 2. Podejmowanie działań mających na celu minimalizację zjawiska przyłowu, przez stosowanie alternatywnych metod i narzędzi połowowych minimalizujących ryzyko przyłowu, w szczególności stosowanie elektronicznych odstraszaczy, widoczne oznaczenie zastawionych sieci oraz nie stosowanie stawnych sieci skrzelowych. 3. Dążenie do ograniczenia lub zaprzestania połowów na obszarze Parku
21	Zgryzanie przez jeleniowate (<i>Cervidae</i>), w szczególności przez jelenia szlachetnego (<i>Cervus elaphus</i>), młodego pokolenia drzew oraz roślinności runa leśnego, w stopniu zagrażającym utrzymaniu dobrego stanu ochrony ekosystemów leśnych	1. Monitoring stopnia uszkodzeń drzewostanów. 2. Uzupełnianie zgryzanych gatunków drzew przez ich podsadzanie 3. Ochrona odnowień przez stosowanie zabezpieczeń, w szczególności grodzień
22	Presja obcych gatunków ssaków drapieżnych	Eliminowanie obcych gatunków drapieżnych, przez odłów norki amerykańskiej (<i>Neovison vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), a następnie usypianie ich przez lekarza weterynarii lub przy użyciu CO ₂
23	Presja rodzimych gatunków ssaków drapieżnych, w szczególności lisa (<i>Vulpes vulpes</i>)	1. Monitoring liczebności lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) oraz presji wywieranej przez ten gatunek na populację sieweczki obrożnej (<i>Charadrius hiaticula</i>) na plażach, w szczególności niszczenie gniazd. 2. Regulacja liczebności populacji lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) na obszarze Mierzei Łebskiej i Mierzei Gardnieńskiej oraz na terenach nieleśnych na obszarze ochrony czynnej, w przypadku zagrożenia dla populacji sieweczki obrożnej (<i>Charadrius hiaticula</i>)
24	Zarastanie ekosystemów nieleśnych w wyniku zaniechania ich ekstensywnego użytkowania, w tym koszenia lub wypasu	1. Ekstensywne użytkowanie powierzchni otwartych, w tym koszenie lub wypas oraz usuwanie młodego pokolenia drzew lub krzewów będących przejawem zachodzenia procesów sukcesji naturalnej, przy zastosowaniu metod nie wywierających negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, w szczególności pozostawienie fragmentów powierzchni nie objętych zabiegiem, określona wysokość i termin koszenia, zbiór biomasy, odpowiednia obsada przy wypasie. 2. Monitoring powierzchni nieobjętych zabiegiem w celu określenia potrzeby podjęcia działań ochronnych.

		3. Monitoring powierzchni objętych zabiegiem – w celu określenia skuteczności działań lub stwierdzenia potrzeby ich modyfikacji
25	Zarastanie cennych przyrodniczo nieleśnych zbiorowisk i siedlisk przyrodniczych, w tym torfowisk, solnisk i łąk, przez drzewa i krzewy lub ekspansywne gatunki roślin zielnych, w szczególności trzinę pospolitą (<i>Phragmites communis</i>)	Ekstensywne użytkowanie powierzchni otwartych, w tym koszenie lub wypas oraz usuwanie młodego pokolenia drzew lub krzewów będących przejawem zachodzenia procesów sukcesji naturalnej, przy zastosowaniu metod niewywierających negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, w szczególności pozostawienie fragmentów powierzchni nieobjętych zabiegiem, określona wysokość i termin koszenia, zbiór biomasy oraz odpowiednia obsada zwierząt przy wypasie
26	Kłusownictwo	1. Patrole terenowe Straży Parku w zakresie zwalczania kłusownictwa. 2. Współpraca ze Strażą Leśną, Policją, Strażą Graniczną oraz Państwową Strażą Rybacką, w szczególności w zakresie organizowania wspólnych patroli
27	Niepokojenie lub płoszenie ptaków, w tym będących przedmiotami ochrony na obszarze specjalnej ochrony ptaków „Pobrzeże Słowińskie” (PLB220003) oraz niszczenie roślinności przybrzeżnej i strefy litoralnej, przez wędkujących	1. Ograniczenia liczby miejsc udostępnionych do połowu ryb. 2. Zakaz stosowania zanęt. 3. Nadzór Straży Parku nad przestrzeganiem zasad określonych w regulaminach amatorskiego połowu ryb obowiązujących na obszarze Parku
28	Kolizje zwierząt z pojazdami	1. Wnioskowanie do zarządców dróg o ograniczenia dozwolonej prędkości na wybranych drogach przebiegających przez obszar Parku. 2. Oznakowanie, w porozumieniu z zarządcą drogi, miejsc, w których zwierzęta najczęściej przekraczają drogi publiczne. 3. Zabezpieczanie możliwości migracji płazów (<i>Amphibia</i>) przez wybrane drogi przebiegające przez obszar Parku, przez budowę przepustów pod drogami w miejscach masowej wędrówki płazów (<i>Amphibia</i>) oraz ustawianie płotków ochronnych
29	Presja jednostek pływających na akwenach Parku (morze, jeziora i rzeki) na ptaki oraz presja szybkich jednostek pływających na ssaki morskie	1. Udostępnianie obszaru Parku w sposób niezagrożący osiągnięciu celów ochrony. 2. Egzekwowanie zgodnego z regulaminem korzystania z akwenów, w tym zakazów wpływania na obszary nieudostępnione. 3. Oznakowanie obszarów udostępnionych do celów turystycznych. 4. Podejmowanie działań służących wyeliminowaniu presji turystycznej na wodach, w szczególności turystyki motorowodnej
30	Rybołówstwo morskie	Egzekwowanie przepisów dotyczących wielkości i stanu jednostek pływających oraz udostępnionych miejsc i sposobów połowu ryb

31	Ujmowanie w systemy kanalizacyjne i odprowadzenie do wód powierzchniowych czystych wód roztopowych i opadowych	1. Współpraca w zakresie wprowadzania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązku odprowadzenia wód opadowych do gruntu z zachowaniem przepisów szczegółowych. 2. Wprowadzanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wymogu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej na zabudowywanych działkach
32	Trwała utrata wartości zabytkowej obiektów	1. Zabezpieczenie walorów artystycznych, historycznych i krajobrazowych obiektów zabytkowych. 2. Dokumentacja, w tym fotograficzna zagrożonych elementów dziedzictwa kulturowego. 3. Zachowanie tożsamości obiektów zabytkowych oraz dążenie do zachowania harmonii między nowymi obiektami i zabudową o charakterze historycznym, przez współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego przy opracowywaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
33	Zniekształcenie krajobrazu przez lokalizację elementów dysharmonijnych na obszarze Parku, w szczególności dominant krajobrazowych oraz obiektów nienawiązujących do wzorców regionalnych obiektów małej architektury, infrastruktury turystycznej i gospodarczej	1. Dążenie do integracji formy i stylu: 1) obiektów małej architektury, infrastruktury turystycznej i gospodarczej; 2) reklam w przestrzeni miejscowości znajdujących się w obszarze Parku. 2. Wnioskowanie do gmin o ograniczenie możliwości stosowania reklam w przestrzeni miejscowości znajdujących się w obszarze Parku, przez podjęcie uchwał krajobrazowych
34	Ograniczenie zasięgu ekspozycji widokowej z udostępnianych punktów widokowych na obszarze Parku	Odsłonięcie przedpola widokowego z wieży widokowej na Rowokole i platformy widokowej w Czołpinie
35	Wprowadzanie na obszar Parku odpadów i zanieczyszczeń stałych pochodzenia antropogenicznego przez ich pozbywanie się na obszarach udostępnionych oraz przez transport zanieczyszczeń stałych wodami powierzchniowymi	1. Stosowanie ręcznych metod oczyszczania obszaru Parku i zbierania odpadów. 2. Monitorowanie zjawiska
36	Niedostateczna liczba dziupli i gniazd dla ptaków szponiastych i sów oraz gniazda występujące w bardzo słabej kondycji	Aktywna ochrona i tworzenie bezpiecznych miejsc lęgowych dla ptaków szponiastych i sów

2. Potencjalne zagrożenia wewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Rozprzestrzenianie się świerka pospolitego (<i>Picea abies</i>)	1. Monitoring populacji świerka pospolitego (<i>Picea abies</i>). 2. Ograniczanie ekspansji świerka pospolitego (<i>Picea abies</i>) przez eliminowanie młodych osobników tego gatunku z runa i podrostu
2	Lokalizacja: 1) dominant wysokościowych, w szczególności budowli wysokościowych, farm wiatrowych, morskich lub lądowych masztów i anten telekomunikacyjnych,	1. Ograniczenie albo wykluczenie możliwości budowy nowych dominant wysokościowych, w tym masztów i wież telekomunikacyjnych, budowli wysokościowych, farm wiatrowych oraz morskich lub lądowych masztów i anten telekomunikacyjnych, przez współpracę przy

	2) farm fotowoltaicznych – zagrażających zasobom przyrodniczym, w szczególności ptakom i owadom oraz wpływających na zniekształcenie krajobrazu	tworzeniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 2. Dążenie do instalowania nowych urządzeń przesyłowych na już istniejących konstrukcjach
3	Degradacja powierzchni gleby spowodowana: 1) realizacją prac leśnych na stokach deluwialnych; 2) modernizacją nawierzchni szlaków i urządzeń turystycznych	1. Ograniczenie realizacji prac leśnych na stokach deluwialnych. 2. Czasowe ograniczenie udostępniania niektórych obszarów Parku, w przypadku wystąpienia warunków utrudniających lub uniemożliwiających korzystanie ze szlaku. 3. Stosowanie technologii i materiałów minimalizujących przekształcenie pokrywy glebowej i zmianę warunków siedliskowych
4	Degradacja gleby spowodowana niedostosowaniem składu gatunkowego drzewostanów do siedlisk	Przebudowa drzewostanów niezgodnych z potencjalną roślinnością naturalną, których wiek nie przekracza 60 lat
5	Nielegalne pozyskiwanie piasku	1. Partole terenowe Straży Parku. 2. Egzekwowanie zakazu pozyskiwania piasku. 3. Współpraca z Policją w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu pozyskiwaniu piasku, w tym wspólne partole terenowe funkcjonariuszy Straży Parku i Policji
6	Zanik siedlisk owadów (<i>Insecta</i>) z uwagi na: 1) zbyt intensywne użytkowanie łąk, w szczególności koszenie, niekorzystnie oddziałujące na siedliska motyli dziennych; 2) wycinanie starych, dziuplastych drzew, stanowiących siedliska owadów, w tym pachnicy dębowej (<i>Osmoderma eremita</i> (<i>Osmoderma barnabita</i>))	1. Monitoring powierzchni objętych wykaszaniem pod kątem zachowania siedlisk motyli dziennych, w szczególności czerwończyka nieparka (<i>Lycaena dispar</i>). 2. Dostosowanie terminów koszenia lub okresowe zaniechanie koszenia w przypadku stwierdzenia zanikania siedlisk motyli dziennych. 3. Pozostawianie zadrzewień i starych dziuplastych drzew. 4. Pozostawienie zakrzaczeń śródpolnych i starszych drzew owocowych, w szczególności grusz (<i>Pyrus</i> sp.), śliw (<i>Prunus</i> sp.) i jabłoni (<i>Malus</i> sp.) na miedzach i brzegach rowów melioracyjnych. 5. Tworzenie łąk kwietnych z rodzimymi gatunkami traw i roślin miododajnych
7	Zanik siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) z uwagi na: 1) wyburzanie obiektów, w szczególności, w tym nieużytkowanych piwnic wolnostojących, zasiedlonych przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>); 2) niewłaściwie wykonane prace remontowe budynków w których znajdują się kryjówki nietoperzy (<i>Chiroptera</i>), w tym wykonanie prac remontowych w niewłaściwym terminie; 3) wycinanie starych, dziuplastych drzew, stanowiących kryjówki	1. Monitoring siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>). 2. Pozostawianie obiektów zasiedlonych przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>) bądź mogących stanowić ich potencjalne siedliska. 3. Wykonanie prac remontowych w sposób i w terminie zabezpieczającym zachowanie siedliska. 4. Pozostawianie drzew dziuplastych lub z odstającą, luźną korą, żywych, obumierających lub martwych, z wyjątkiem drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi lub mienia

	kolonii rozrodczych nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	
8	Płoszenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) w miejscach zimowania	1. Inwentaryzacja zimowisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>). 2. Zabezpieczenie miejsc bytowania nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) przed nieuprawnionym dostępem
9	Zanik siedlisk płazów (<i>Amphibia</i>) w związku z: 1) zamulaniem kanałów, rowów i małych zbiorników wodnych; 2) konserwacją rowów przydrożnych	1. Monitoring siedlisk płazów (<i>Amphibia</i>). 2. Usuwanie namulów, jeżeli ich nadmierne nagromadzenie zagraża siedliskom rozrodu płazów (<i>Amphibia</i>). 3. Zaniechanie działań konserwacyjnych na wybranych odcinkach rowów przydrożnych w przypadku stwierdzenia godów płazów (<i>Amphibia</i>)
10	Niekorzystne zmiany w krajobrazie związane z zaniechaniem tradycyjnych form gospodarowania na gruntach rolnych	Promowanie tradycyjnych form gospodarowania na gruntach rolnych
11	Kłusownictwo	1. Patrole terenowe Straży Parku w zakresie zwalczania kłusownictwa. 2. Współpraca ze Strażą Leśną, Policją, Strażą Graniczną oraz Państwową Strażą Rybacką, w szczególności w zakresie organizowania wspólnych patroli
12	Pożary lasów	1. Egzekwowanie przestrzegania obowiązujących w Parku zakazów. 2. Utrzymanie dojazdów pożarowych. 3. Utrzymanie lub tworzenie nowych punktów czerpania wody. 4. Utrzymanie systemu wczesnego ostrzegania takiego jak monitoring wizyjny. 5. Ograniczenie wstępu do Parku przy najwyższym stopniu zagrożenia pożarowego. 6. Utrzymanie pasów przeciwpożarowych. 7. Uzupełnianie niezbędnego sprzętu przeciwpożarowego, w szczególności: podręcznego sprzętu gaśniczego, pojazdów, środków łączności, środki ochrony osobistej oraz urządzeń monitorujących.
13	Masowe pojawy owadów foliofagicznych i kambiofagicznych	Monitorowanie populacji owadów foliofagicznych i kambiofagicznych
14	Ograniczenie dopływu wód morskich do jezior przybrzeżnych	Utrzymanie łączności hydrologicznej jezior przybrzeżnych z Morzem Bałtyckim

3. Istniejące zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Poprzeczna zabudowa hydrotechniczna rzek	1. Likwidacja przeszkód poprzecznych, w szczególności progów wodnych i jazów.

		2. Przywrócenie naturalnego przepływu i drożności sieci rzecznej zlewniach rzek: Łeby i Łupawy
2	Liniowa zabudowa hydrotechniczna rzek oraz prostowanie koryt rzecznych	Działania na rzecz: 1) przywrócenia łączności koryt rzecznych z obszarami zalewowymi w sieci rzecznej zlewniach rzek: Łeby i Łupawy; 2) niedopuszczenie do planowania i prowadzenia prac regulacyjnych w przyszłości
3	Eutrofizacja i zanieczyszczenie wód powierzchniowych, w związku z: 1) brakiem lub niewydolnością systemów oczyszczania ścieków; 2) zbyt intensywnym i nieadekwatnym do potrzeb nawożeniu pól uprawnych i stosowaniu chemicznych środków ochrony roślin; 3) wykorzystywaniu soli do zimowego utrzymania dróg	Współpraca z właściwymi organami w zakresie promowania efektywnych technologii oczyszczania ścieków i gospodarki wodno-ściekowej, prowadzenia zrównoważonej gospodarki rolnej, zmiany technologii utrzymania dróg zimą, gromadzenia nieczystości w zbiornikach bezodpływowych, wyłączenia terenów spod zabudowy oraz prowadzenia badań stanu wód dla ustalenia przyczyn eutrofizacji
4	Nadmierna dostawa materii mineralnej i organicznej, w tym związków fosforu i azotu oraz rozpuszczonej materii organicznej, do stref brzeżnych jeziora Łebsko i jeziora Gardno, przez drożną sieć bocznych rowów odwadniających torfowiska i użytkowane rolniczo łąki poza obszarem Parku	Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, w zakresie planowanych działań związanych z gospodarowaniem wodami powierzchniowymi, w szczególności w zakresie ograniczenia wpływu wód z rozcinających torfowiska i użytkowane rolniczo łąki poza obszarem Parku
5	Osuszanie gruntów w bezpośrednim sąsiedztwie Parku	Współpraca pomiędzy Parkiem i Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, w zakresie planowanych działań związanych z gospodarowaniem wodami powierzchniowymi
6	Presja osadnicza, skutkująca rozproszaniem zabudowy, w tym nadmierny rozwój zabudowy letniskowej przy granicach Parku	1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki przestrzennej opartej o uchwalone studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uwzględniające potrzebę: 1) zachowania trwałości i ciągłości żerowisk i siedlisk różnych grup zwierząt; 2) utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych i szlaków migracyjnych zwierząt; 3) ograniczania zabudowy w otulinie Parku; 4) wyznaczania stref buforowych wolnych od zabudowy przy granicach. 2. Działania na rzecz zachowania funkcji gruntów rolnych w strefie bezpośrednio przylegającej do obszaru Parku oraz w strefach ekspozycji krajobrazowej.

		3. Współpraca z organami nadzoru budowlanego w zakresie przeciwdziałania samowolom budowlanym
7	Napowietrzne linie i słupy elektroenergetyczne stanowiące zagrożenie dla ptaków (<i>Aves</i>) oraz wprowadzające dysharmonię w krajobrazie	Dążenie do: 1) ograniczenia możliwości budowy nowych linii niskiego, średniego i wysokiego napięcia; 2) podziemnego lokalizowania planowanych nowych sieci przesyłowych
8	Rozprzestrzenianie się na obszar Parku roślin gatunków obcych, w tym inwazyjnych, w szczególności: 1) czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>); 2) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulosa</i>); 3) nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>); 4) nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>); 5) tawuły kutnerowatej (<i>Spiraea tomentosa</i>); 6) rdestowica ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>)	1. Monitoring rozprzestrzeniania się roślin gatunków obcych, w tym inwazyjnych, z obszarów przyległych na obszar Parku. 2. Edukacja społeczeństwa w zakresie negatywnego wpływu gatunków obcych, w tym inwazyjnych na różnorodność biologiczną oraz konieczności ich zwalczania. 3. Usuwanie okazów gatunków obcych, w tym inwazyjnych
9	Brak naturalnej roślinności stanowiącej zabudowę biologiczną rzek	Renaturyzacja części teras zalewowych rzek: Łeba i Łupawa
10	Farmy wiatrowe stwarzające zagrożenie dla ptaków (<i>Aves</i>) i nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) na ich szlakach migracyjnych	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie ograniczenia możliwości rozbudowy istniejących farm wiatrowych w otulinie Parku
11	Zmiany stosunków wodnych spowodowane działalnością kopalni torfu w Krakulicach	1. Podejmowanie działań w zakresie uszczegółowienia zapisów koncesyjnych dotyczących eksploatacji złoża torfu przy granicy z Parkiem w części dotyczącej rekultywacji wyrobisk i monitoringu oddziaływania na środowisko. 2. Współpraca z właściwymi podmiotami w zakresie funkcjonowania kopalni
12	Zanieczyszczenie wód Parku tworzywami sztucznymi	Edukacja społeczeństwa w zakresie wpływu tworzyw sztucznych na ekosystemy wodne
13	Zanieczyszczenia z wielkoskalowych gospodarstw intensywniej uprawy roślin i hodowli zwierząt w zlewniach rzek: Łeba i Łupawa	1. Zwiększenie wymagań dotyczących oczyszczania ścieków w wielkoskalowych gospodarstwach intensywniej hodowli zwierząt w zlewniach rzek: Łeba i Łupawa. 2. Inicjowanie działań na rzecz poprawy gospodarki wodno-ściekowej gmin dorzeczy rzek: Łeba i Łupawa. 3. Współpraca z właściwymi organami w zakresie prowadzenia monitoringu. 4. Współpraca z właściwymi organami w zakresie promowania efektywnych technologii oczyszczania ścieków i gospodarki wodno-

		ściekowej oraz prowadzenia zrównoważonej gospodarki rolnej
14	Przylów ptaków i ssaków morskich	1. Monitorowanie wielkości przyłowu. 2. Podejmowanie działań mających na celu minimalizację zjawiska przyłowu, przez stosowanie alternatywnych metod i narzędzi połowowych minimalizujących ryzyko przyłowu, w szczególności stosowanie elektronicznych odstraszaczy, widoczne oznaczenie zastawionych sieci oraz nie stosowanie stawnych sieci skrzelowych
15	Zanieczyszczenie Morza Bałtyckiego, w tym związane z gospodarczym wykorzystaniem zasobów morskich i transportem morskim	1. Współpraca z jednostkami administracji morskiej w zakresie ochrony wód Morza Bałtyckiego. 2. Inicjowanie działań na rzecz poprawy gospodarki wodno-ściekowej gmin dorzeczy rzek: Łeba i Łupawa. 3. Monitoring stanu wód powierzchniowych i podziemnych dla ustalenia przyczyn zanieczyszczeń oraz na potrzeby gospodarowania wodami i oceny osiągania celów środowiskowych
16	Brak aktualnego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Smołdzino	Współpraca z gminą Smołdzino na rzecz zmiany (aktualizacji) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Smołdzino, w zakresie jego dostosowania do postępujących procesów społecznych i przestrzennych
17	Zanikanie wykształconego historycznie stylu i układu przestrzennego miejscowości	1. Promowanie oraz stosowanie przez Park zasad ochrony i stylu budownictwa tradycyjnej architektury ryglowej charakterystycznej dla „Krainy w Kratę”, w tym dla obiektów małej architektury, infrastruktury turystycznej oraz infrastruktury gospodarczej. 2. Inicjowanie działań na rzecz wyznaczania krajobrazów priorytetowych w otulinie Parku, szczególnie cennych ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe, w ramach ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. 3. Inicjowanie działań prowadzących do uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gmin położonych na obszarze otuliny Parku
18	Przekształcenie krajobrazu przez lokalizację elementów dysharmonijnych krajobrazowo na obszarze otuliny Parku, w tym nienawiązujących do wzorców regionalnych obiektów małej architektury, infrastruktury turystycznej i gospodarczej	1. Inicjowanie działań na rzecz wyznaczania krajobrazów priorytetowych w otulinie Parku, szczególnie cennych ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne lub estetyczno-widokowe w ramach ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. 2. Inicjowanie działań prowadzących do uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania

		przestrzennego dla gmin na obszarze otuliny Parku. 3. Uwzględnianie zagrożenia związanego z przekształcaniem krajobrazu przy uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
19	Niekorzystne zmiany w krajobrazie związane z zaniechaniem tradycyjnych form gospodarowania na gruntach rolnych	1. Promowanie tradycyjnych form gospodarowania na gruntach rolnych. 2. Współpraca z Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie edukacji związanej z rolnictwem tradycyjnym
20	Umacnianie brzegów morskich oraz działania hydrotechniczne, w szczególności pobieranie refulatu z dna Morza Bałtyckiego, budowa progów podwodnych na dnie Morza Bałtyckiego w Rowach i Łebie, wywierające wpływ na naturalne procesy brzegowe, w tym akumulację eoliczną i abrazję w bezpośrednim sąsiedztwie Parku	Działania na rzecz uwzględnienia w planie zagospodarowania obszarów morskich potrzeby ochrony zasobów przyrodniczych Parku, w tym zaniechania tworzenia umocnień brzegowych, budowy progów podwodnych oraz wydobycia refulatu
21	Zabudowa obszarów cennych przyrodniczo	Inicjowanie działań na rzecz uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miejscowości: Smołdziński Las i Łokciowe

4. Potencjalne zagrożenia zewnętrzne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożenia ¹⁾	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia i jego skutków
1	Nowa liniowa zabudowa hydrotechniczna rzek oraz prostowanie koryt rzecznych	Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie przeciwdziałania dalszemu przerywaniu łączności koryt rzecznych z obszarami zalewowymi w sieci rzecznej zlewni Łeby i Łupawy
2	Budowa farm wiatrowych w otulinie Parku oraz na Morzu Bałtyckim, stwarzających zagrożenie dla ptaków (<i>Aves</i>) i nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) na szlakach migracyjnych oraz wprowadzających dysharmonię w naturalnych krajobrazach	1. Ograniczenie możliwości budowy farm wiatrowych w otulinie Parku oraz w jej najbliższej okolicy. 2. Działania na rzecz ujęcia w analizie wpływu na środowisko, w tym wpływu na zwierzęta i krajobraz Parku planowanych lokalizacji farm wiatrowych, w procedurze uzgadniania projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
3	Napowietrzne linie i słupy elektroenergetyczne stanowiące zagrożenie dla ptaków (<i>Aves</i>) oraz	Dążenie do:

	wprowadzające dysharmonię w krajobrazie	1) ograniczenia możliwości budowy nowych linii niskiego, średniego i wysokiego napięcia; 2) podziemnego lokalizowania planowanych nowych sieci przesyłowych
4	Rozwój farm fotowoltaicznych	1. Współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie uregulowania zasad budowy farm fotowoltaicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Przeciwdziałanie zagrożeniom powodowanym przez farmy fotowoltaiczne, przez uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
5	Niszczenie obiektów zasiedlonych przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	1. Monitoring zagrożonych siedlisk. 2. Podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia obiektów zasiedlonych przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>) przed zniszczeniem
6	Przeprowadzanie ćwiczeń wojskowych w okresach rozrodu fok (<i>Phoca</i>) na terenie Centralnego Poligonu Sił Powietrznych (Poligon Ustka–Wicko Morskie)	1. Gromadzenie informacji na temat lokalizacji miejsc rozrodu fok w Morzu Bałtyckim. 2. W przypadku stwierdzenia rozrodu fok (<i>Phoca</i>) w pobliżu poligonu, podjęcie współpracy z Dowództwem Centralnego Poligonu Sił Powietrznych (Poligon Ustka–Wicko Morskie) zmierzającej do wstrzymywania lub zmiany terminu ćwiczeń wojskowych
7	Zanieczyszczenie wód morskich oraz plaż, w tym związane z: 1) z działalnością przemysłową; 2) rozszczelnieniem zbiorników paliwowych oraz zbiorników z gazami bojowymi w zatopionych w Morzu Bałtyckim	Współpraca z jednostkami administracji morskiej w zakresie ochrony wód Morza Bałtyckiego przed zanieczyszczeniami
8	Ograniczenie dopływu wód morskich do jezior przybrzeżnych	Utrzymanie łączności hydrologicznej jezior przybrzeżnych z Morzem Bałtyckim
9	Tworzenie nowych kopalni, w szczególności torfu i piasku, w otulinie Parku	Dążenie do zaprzestania tworzenia nowych kopalni torfu, piasku oraz wszelkiej działalności wydobywczej, powodującej zmiany w stosunkach wodnych i wpływających na komponenty ochrony przyrody Parku, w szczególności przez współpracę z organami jednostek samorządu terytorialnego przy opracowywaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.